

Nr 11

Utlåtande i anledning av väckta motioner om införande av tidsstudiesystem inom den allmänna förvaltningen.

I de likalydande, till allmänna beredningsutskottet hänvisade motionerna I: 324 av herr *Sundin* och II: 395 av herr *Gustavsson* i Alvesta m. fl. föreslås, att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t måtte hemställa om prövning av möjligheterna att införa tidsstudiesystemet i den allmänna förvaltningsapparaten i syfte att uppnå ökad trivsel för de anställda och effektivare utnyttjande av arbetstiden.

I motionen anföres bl. a. att det är av utomordentlig vikt, att arbetskraften utnyttjas på mest effektiva sätt. Inom skilda områden av näringslivet har man genom tidsstudier sökt nå fram till bättre arbetsmetodik och större utnyttjande av tekniska hjälpmedel. Det vore önskvärt om man även inom den allmänna förvaltningsapparaten mera allmänt införde tidsstudiesystemet för att dels effektivt utnyttja arbetstiden och dels öka trivseln för de anställda.

Beträffande motiveringen i övrigt får utskottet hänvisa till motion II: 395.

Utskottet har inhämtat yttrande över motionerna från statskontoret, Landsorganisationen (LO), Statstjänstemännens riksförbund (SR), Sveriges akademikers centralorganisation (SACO) och Tjänstemännens centralorganisation (TCO).

Statskontoret framhåller, att tidsstudier eller rättare arbetsstudier är ett betydelsefullt hjälpmedel vid rationalisering. En särskild arbetsgrupp inom ämbetsverket sysslar huvudsakligen med arbetsstudier alltefter omständigheterna i de enskilda fallen omfattande klockstudier eller frekvensstudier. Syftet med studierna är främst att konstatera vilka moment i ett arbetsförlopp som är särskilt tidskrävande eller i andra avseenden besvärliga, varigenom rationaliseringsarbetet främst kan inriktas på dessa moment, att konstatera orsaker till onödig spilltid (fördelningstid enligt den nya nomenklaturen) — såsom för långa transportvägar, ojämnheter i arbetstillförelse m. m. — varigenom möjlighet skapas för eliminerande av sådan spilltid, att jämföra tidsåtgång för ett tillämpat arbetsförfarande och ett annat, som man tror vara bättre, varigenom eventuella rationaliseringsvinster och förändringar i personalbehovet kan fastställas, samt att ge underlag för ackordsättning.

Eftersom de statliga rationaliseringsorganen söker tillvarata de fördelar som tidsstudier kan erbjuda såsom ett rationaliseringshjälpmedel samt föl-

jer utvecklingen på området, finner statskontoret särskilda åtgärder icke erforderliga.

LO hänvisar till att det redan inom den allmänna förvaltningen finns särskilda organ för rationaliseringsarbetet. Spörsmålet om arbetsstudier inom den allmänna förvaltningen är f. ö. en förhandlingsfråga.

SR hänvisar likaledes till befintliga organ och anser att statens möjligheter redan är tillvaratagna inom ramen av tillgängliga ekonomiska resurser.

SACO gör samma påpekanden och finner ej anledning till ytterligare åtgärder.

TCO redovisar samma uppfattning och påpekar att ämbetsverken i betydande omfattning rationaliserat förvaltningsarbetet och tillämpat tidsstudier.

Utskottet

Som framgår av yttrandena över motionerna ägnas frågan om arbetsstudier inom den statliga förvaltningen uppmärksamhet i olika sammanhang. Sålunda har inom den statliga myndighet som handhar rationaliseringsfrågor i allmänhet, statskontoret, tillsatts en arbetsgrupp som huvudsakligen sysslar med arbetsstudier. Vidare finns vid de statliga affärsverken särskilda organisationsavdelningar med bl. a. motsvarande uppgift.

Utskottet finner det angeläget att de möjligheter till rationalisering av arbetet inom den statliga förvaltningen som kan åstadkommas genom tidsstudier tillvaratages. Med hänsyn till den pågående verksamheten finner utskottet emellertid icke skäl föreligga för den i motionerna föreslagna särskilda prövningen av frågan, varför utskottet hemställer,

att de likalydande motionerna I: 324 och II: 395 icke må föranleda någon riksdagens åtgärd.

Stockholm den 13 mars 1962

På allmänna beredningsutskottets vägnar:

NANCY ERIKSSON

Närvarande:

från f ö r s t a kammaren: herrar Carl Albert Anderson*, Möller, Nestrup, Sörlin, Söderberg, Olofsson, Hellebladh, Dahl*, Schött och Enarsson;

från a n d r a kammaren: fru Eriksson i Stockholm, herrar Jacobsson i Sala, Dickson*, fru Jäderberg, herr Svensson i Kungälv, fru Thunvall, herrar Nilsson i Bästekille, Keijer, Börjesson i Glömminge, Lundkvist, Berglund och Magnusson i Nennesholm*.

* Ej närvarande vid utlåtandets justering.